

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	จ
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ฅ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญตารางภาคผนวก	ฉ
สารบัญแผนภาพ	ฐ
สารบัญภาพ	ฑ
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามวิจัย	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่จะได้รับ	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดทฤษฎีใหม่และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	8
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)	21
แนวคิดการบ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่	27
ภูมิปัญญาท้องถิ่นและแนวคิดเกี่ยวกับการสืบทอดภูมิปัญญา	30
แนวคิดเครือข่ายทางสังคม และทฤษฎีเกี่ยวกับปรากฏการณ์วิทยาเชิงสังคม	35
หลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับปรากฏการณ์วิทยาเชิงสังคม	50
การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและหลักพุทธธรรมไปสู่การปฏิบัติ ในพื้นที่ศึกษา	51
ทฤษฎีการพึ่งพาตนเอง	56
แนวคิดเกษตรยั่งยืน วิธีการเกษตรเพื่ออนาคต	58

หัวเรื่อง	หน้า
รูปแบบและการพัฒนารูปแบบ	60
บริบทชุมชนของพื้นที่ตำบลนาควน	70
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	71
กรอบแนวคิดในการวิจัย	78
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	79
ระยะที่ 1 วิเคราะห์จุดเปลี่ยนผ่านที่สำคัญจากความเป็นเกษตรกรรุ่นเก่าไปสู่ ความเป็นเกษตรกรรุ่นใหม่	79
ระยะที่ 2 กำหนดคุณลักษณะของเกษตรกรรุ่นใหม่ โดยใช้หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	80
ระยะที่ 3 พัฒนารูปแบบการสร้างเครือข่ายเกษตรกร และทดลองใช้รูปแบบ ผ่านการเรียนรู้ร่วมกันภาคครัวเรือน	81
บทที่ 4 จุดเปลี่ยนผ่านที่สำคัญจากความเป็นเกษตรกรรุ่นเก่าสู่เกษตรกรรุ่นใหม่	83
ศึกษาศถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของสังคมภาคเกษตรจากยุคอดีต จนถึงปัจจุบัน	84
วิเคราะห์จุดเปลี่ยนผ่านที่สำคัญจากความเป็นเกษตรกรรุ่นเก่าสู่ความเป็น เกษตรกรรุ่นใหม่	93
บทที่ 5 คุณลักษณะของเกษตรกรรุ่นใหม่	98
ผลการวิเคราะห์เพื่อกำหนดคุณลักษณะเกษตรกรรุ่นใหม่	99
การวิเคราะห์ข้อมูลเกษตรกรรุ่นใหม่	108
บทที่ 6 รูปแบบการสร้างเครือข่ายเกษตรกรภาคครัวเรือน	114
กิจกรรมการสร้างเครือข่ายตามคุณลักษณะข้อที่ 1 : การพัฒนาทักษะในการคิด และวิเคราะห์สถานการณ์	114
กิจกรรมการสร้างเครือข่ายตามคุณลักษณะข้อที่ 2 : การนำประสบการณ์ที่ได้ ไปปรับประยุกต์ใช้ในการทำการเกษตรได้อย่างเหมาะสม	119
กิจกรรมการสร้างเครือข่ายตามคุณลักษณะข้อที่ 3 รู้ เข้าใจ ปัญหาและศักยภาพ ของตนอย่างถ่องแท้	124

หัวเรื่อง	หน้า
กิจกรรมการสร้างเครือข่ายตามคุณลักษณะข้อที่ 4 ดำรงชีวิตอยู่บนพื้นฐาน ของความพอดี	125
กิจกรรมการสร้างเครือข่ายตามคุณลักษณะข้อที่ 5 มีระเบียบวินัยเกษตรกรที่ดี	127
กิจกรรมการสร้างเครือข่ายตามคุณลักษณะข้อที่ 6 สภาวะจิตเกษตรกร	129
กิจกรรมการสร้างเครือข่ายตามคุณลักษณะข้อที่ 7 ดำรงอาชีพเกษตรกรอย่าง มีเกียรติและศักดิ์ศรี	133
บทที่ 7 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	137
สรุปผลการวิจัย	137
อภิปรายผล	142
ข้อเสนอแนะ	147
บรรณานุกรม	149
ภาคผนวก ก ข้อมูลสมาชิกกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่ภาคครัวเรือน	157
ภาคผนวก ข ภาพประกอบการขับเคลื่อนงานวิจัย	182
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	212
ประวัติผู้วิจัย	217

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	108
2	ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพเกษตรกรรม	110
3	สถานะทางสังคมของกลุ่มตัวอย่าง	111
4	รายได้และค่าใช้จ่ายของครัวเรือน	111

สารบัญตารางภาคผนวก

ตารางภาคผนวกที่	หน้า
1 ข้อมูลเกษตรกร รายนายสมศรี สุตะพรม	158
2 ข้อมูลเกษตรกร รายพรมมา ช่างยา	160
3 ข้อมูลเกษตรกร รายนายบุญถม แก้วคก	163
4 ข้อมูลเกษตรกร รายนายณรงค์ วงอินตา	166
5 ข้อมูลเกษตรกร รายนายบุญ ทัดไทย	168
6 ข้อมูลเกษตรกร รายนายมาลัย วิลาทานั่ง	170
7 ข้อมูลเกษตรกร รายนายนิยม สิงหาร	173
8 ข้อมูลเกษตรกร รายนายสุบิน ชัยเสนา	176
9 ข้อมูลเกษตรกร รายนางสมศรี ปัดตายะลัง	179

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่

หน้า

- 1 เครื่องช่วยบ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่: การเรียนรู้ร่วมกันเพื่อพัฒนารูปแบบการสร้าง
เครื่องช่วยเกษตรกรภาคครัวเรือน “นาดูน โมเดล” 136

สารบัญญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ประเพณีการลงแขกดำนา	86
2	ประเพณีลงแขกเกี่ยวข้าว	87
3	การใช้เครื่องจักรกลทำการเกษตรแทนแรงงานคนและสัตว์	90
4	การใช้เครื่องจักรกลทำการเกษตรแทนแรงงานคนและสัตว์	90
5	การทำเกษตรผสมผสานของเกษตรกรตำบลนาคู	92
6	การทำเกษตรผสมผสานของเกษตรกรตำบลนาคู	93
7	เกษตรกรร่วมกันวิเคราะห์จุดเปลี่ยนผ่านจากความเป็นเกษตรกรรุ่นเก่า สู่ความเป็นเกษตรกรรุ่นใหม่	96
8	วิเคราะห์จุดเปลี่ยนผ่านจากความเป็นเกษตรกรรุ่นเก่าสู่ความเป็น เกษตรกรรุ่นใหม่	97
9	จัดการสนทนากลุ่มของเกษตรกร	115
10	สมาชิกเครือข่ายบ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่ ศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ที่สวนป่า พ่อครูบาสุทธินันท์ ปรัชญพฤทธิ์	117
11	สมาชิกเครือข่ายบ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่ ศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ที่สวนป่า พ่อครูบาสุทธินันท์ ปรัชญพฤทธิ์	117
12	สมาชิกเครือข่ายบ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่ ศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ที่สวนป่า พ่อครูบาสุทธินันท์ ปรัชญพฤทธิ์	118
13	สมาชิกเครือข่ายบ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่ ศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ที่สวนป่า พ่อครูบาสุทธินันท์ ปรัชญพฤทธิ์	118
14	กลุ่มเลี้ยงวัวทำมันหมักยีสต์	121
15	กิจกรรมทำปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ	122
16	กิจกรรมสนทนากลุ่มเพื่อวิเคราะห์ตนเอง	125
17	แปลงเกษตรผสมผสาน ของ นายวงเดือน ปะนะภูเต	127
18	แปลงเกษตรผสมผสาน ของ นายนิยม สิงหาร	128
19	การกินข้าวร่วมพาของสมาชิกเครือข่าย หลังเสร็จจากการทำกิจกรรมร่วมกัน	130
20	การทำน้ำหมักชีวภาพ	131

ภาพที่	หน้า
21 ประเพณีเลี้ยงต่าปู่ ของเกษตรกรตำบลดนาคุณ	132
22 ประเพณีเลี้ยงต่าปู่ ของเกษตรกรตำบลดนาคุณ	132
23 ประเพณีเลี้ยงต่าปู่ ของเกษตรกรตำบลดนาคุณ	133
24 งาน 60 ปราชญ์ชุมชน 60 องค์ความรู้ เถลิมพระเกียรติ 60 พรรษา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี	134
25 งาน 60 ปราชญ์ชุมชน 60 องค์ความรู้ เถลิมพระเกียรติ 60 พรรษา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี	135